

Onderzoeksvraag. Doelgroep beschrijving. Urgentie en Relevantie van het onderzoek.

Alle begrippen* kun je vinden in de begrippenlijst, deze kun je vinden op rc onder de rode button begrippen.

Mijn onderzoeksvraag: *Kan het maken van metalen zelfportretten, met NT2-studenten techniek, bijdragen aan BELONGING?*

Deelvragen

- 1: Kan het werken aan een creatieve opdracht, met aan techniek gerelateerde materialen, zorgen voor meer wederzijds begrip tussen de leefwerelden van student en docent?
- 2: Kan het samen werken aan het maken van individuele *metalen zelfportretten* vanuit een ik, het groepsgevoel veranderen (verbeteren) en omzetten naar wij, alsmede de samenwerking en de noodzaak om naar school te komen bevorderen?
- 3: Kan het exposeren van de door studenten gemaakte *metalen zelfportretten* de afstand verkleinen tussen managers, docenten en studenten alsmede in de toekomst bijdragen tot meer ontmoetingen en vanuit deze ontmoetingen meer begrip voor elkaars leefwereld?

Context onderzoeksgroep: NT2* studenten techniek van KansRIjk*, een Entree-opleiding*.

De meerderheid van de studenten zijn nieuwkomers die vaak als vluchteling naar Nederland zijn gekomen uit landen waar oorlog heerst of extreme regimes aan de macht zijn, waardoor ze op jonge leeftijd hun familie en land hebben verlaten. In eerste instantie zijn ze op een ISK* terechtgekomen, waar ze met name de Nederlandse taal hebben geleerd. Daarnaast zijn er ook leerlingen waarvan hun ouders arbeidsmigrant zijn. Na het ISK is een aantal leerlingen doorgestroomd naar KansRIjk, waar ik werkzaam ben. De meeste jongeren hebben een moeilijke, lange vluchtroute achter de rug, die soms jarenlang duurde en waar ze zonder familie of hulp door verschillende landen zijn gereisd om uiteindelijk, in dit geval, in Nederland terecht te komen. Tijdens de vluchtroute hebben de meeste jongeren veel meegemaakt wat van invloed kan zijn op hun gedrag binnen ons onderwijs.

KansRIjk heeft dus een zeer diverse doelgroep. Kansrijk is qua aanmelding drempelloos. De wet bepaalt dat niemand uitgesloten mag worden van Entree-onderwijs. We hebben momenteel studenten uit 32 verschillende geboortelanden, elk met hun eigen unieke uitdaging en achtergrond. Studenten die worstelen met taalachterstand, studenten met gerechtelijke beperkingen, tot aan studenten die te maken hebben met familiedruk en persoonlijke trauma's.

Hieronder ter illustratie een korte beschrijving van enkele van mijn studenten die indirect aan mijn onderzoek hebben bijgedragen. Ze deden dit door portretwimpels* te naaien, voorzien van afbeeldingen van de metalen zelfportretten. Deze studenten zijn ingeschreven bij de opleiding Verkoop & Retail binnen KansRIjk en volgen een keuzedeel mode. Deze studenten duid ik in dit geval alleen aan met een random letter omdat zij verder geen expliciet deel uitmaken van mijn onderzoek.

M moest van de reclassering naar school, maar is vanwege te veel verzuim nu niet meer welkom. Dit heeft geleid tot verbaal geweld tegen de mentor.

G en haar moeder zamelen geld in om een familielid te helpen dat door Turkije naar Syrië wordt uitgezet, het land dat ze ontvlucht zijn voor de oorlog.

B heeft last van woedeaanvallen binnen school door een sexting-incident en heeft dit jaar heel moedig aangifte hiervan gedaan.

T kan mogelijk niet door naar niveau 2 door onvoldoende taalniveau Nederlands.

H leeft in een onveilige thuissituatie door verschillen in religieuze opvattingen en de rol van meisjes binnen haar cultuur, in contrast tot de Nederlandse cultuur. Haar broer komt haar regelmatig op school bezoeken/controleren.

R is op eigen initiatief gestopt met school i.v.m. een ongewenste zwangerschap.

G presteert goed op school, maar kampt met migraine, mogelijk door oorlogstrauma en hoge prestatiedruk.

P wil studeren, maar vindt het moeilijk om motivatie te vinden vanuit zijn woonplek; een opvanghuis voor nieuwkomers.

Silhouetten van de studenten van KansRIJK, gemaakt door mij binnen mijn lessen in schooljaar 2022-2023-2024.

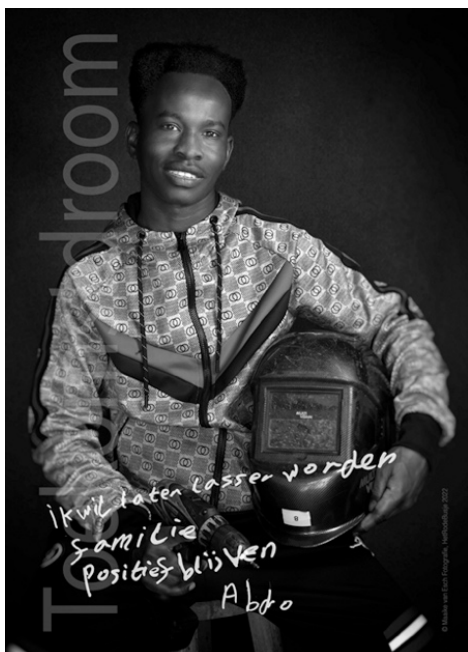
Ik heb het altijd belangrijk gevonden om jongeren via kunst te inspireren. Iedereen verdient een plek in deze wereld, of het nu de outsider is, de jongere uit een randgroep, de nieuwkomer, of de student. *De mens is vaak mooier dan we denken* (Pauwels, 2022). Het is ook belangrijk dat iedereen *zich ergens toe behorend* kan voelen (Abma, 2023). Kunsteducatie kan volgens mij een waardevolle bijdrage leveren vanuit verschillende disciplines. Mijn eigen bijdrage lever ik vooral door (portret)fotografie, soms vanuit een rood busje en soms door gelaste metalen hoofden (Nzebo). Deze laatste techniek verdient wat toelichting. Van huis uit ben ik docent handvaardigheid en textiele werkvormen; lassen was altijd al een vaardigheid die ik graag wilde leren. Toen het idee ontstond om zelf weer te gaan studeren, wist ik dat lassen een onderdeel moest zijn van mijn nieuwe studie.

Voor de techniekopleiding van het Rijn IJssel* kreeg ik de kans om een fotoserie te maken die de toekomstdromen van de studenten Techniek in beeld bracht. Deze serie heb ik gecreëerd in HetRodeBusje*, een mobiele fotostudio. De fotoserie en de verhalen die in HetRodeBusje werden gedeeld, vormden de inspiratiebron voor mijn vervolgstap, de keuze van mijn studie, Master Kunsteducatie, en mijn afstudeeronderzoek. In plaats van mijn huidige discipline binnen KansRIJK, mode, koos ik ervoor om mijn onderzoek bij de afdeling techniek uit te gaan voeren. Tijdens het eerste jaar van mijn Master Kunsteducatie heb ik mijn diploma voor lassen niveau 1 behaald. Ik geloof sterk in het belang van vakdocenten omdat ik zag dat het juist zo belangrijk voor mijn doelgroep is, dat er een echte lasser, ambachtsman voor de groep staat en niet alleen een docent. Vakdocenten hebben kennis en expertise binnen hun vakgebied. Door deze diepgaande kennis zijn ze vaak een inspiratie voor de studenten. Hoewel ik mezelf na slechts één basisopleiding lassen zeker niet als vakbekwaam beschouw, is de basis gelegd. Als portretfotograaf en kunstdocent met een passie voor techniek en lassen, was de stap naar het maken van metalen portretten een logische vervolgstap.

Lassen, een letterlijke daad van verbinden. Verbinden is een van de vier begrippen die ik gebruik om *belonging* te definiëren en vormt een essentieel onderdeel van mijn onderzoek.

Boris Nzebo

KansRIJK studenten techniek gefotografeerd in HetRodeBusje met een voorwerp bij zich wat hun toekomstdroom weergeeft. Maaike van Esch 2023

Voordat ik de urgentie en de relevantie van de onderzoeksvraag kan toelichten moet ik eerst duidelijk maken welke plek KansRIJK, een Entree MBO 1 opleiding binnen het huidige MBO inneemt.

Het rapport "Op weg naar gelijke kansen in het middelbaar beroepsonderwijs" onderzoekt kansenongelijkheid in het MBO en biedt inzichten in hoe achtergrond en thuissituatie de onderwijsresultaten van MBO-studenten beïnvloeden.

<https://www.rekenkamer.nl/publicaties/rapporten/2024/02/14/op-weg-naar-gelijke-kansen-in-het-middelbare-beroepsonderwijs>. Studenten met een niet-westerse migratieachtergrond zijn oververtegenwoordigd in de Entree-opleidingen: zij maken 61% uit van alle studenten die een Entree-opleiding volgen, terwijl ze als totale groep maar 24% uitmaken van alle MBO-studenten.

Het rapport toont aan dat studenten met een niet-westerse migratieachtergrond aanzienlijk oververtegenwoordigd zijn in Entree-opleidingen wat de noodzaak van KansRIJK onderstreept; vaak de enige weg naar hogere onderwijsniveaus. Veel NT2* studenten binnen KansRIJK kampen met een taalachterstand, aangezien zij meestal pas sinds enkele jaren in Nederland zijn. Het aanleren van een nieuwe taal na je 15e levensjaar vormt een grotere uitdaging dan wanneer je op jongere leeftijd een taal moet leren. (Peters, 2020). Studenten met een niet-westerse achtergrond, voor wie Nederlands geen belemmering vormt, komen niet via KansRIJK maar kunnen vaak direct via het VMBO* doorstromen naar MBO-niveau 2, 3 of 4. Naast het taalniveau zijn de andere meest voorkomende redenen om naar Entree-onderwijs te komen: niet afgeronde vooropleiding, laag schooladvies, uitdagingen binnen de privésfeer en behoefte aan praktisch gericht onderwijs.

Urgentie van het onderzoek:

De urgentie ligt zoals beschreven in het hierboven aangehaalde rapport vooral in de diversiteit en de integratiebehoeftes van de NT2-studenten.

De urgentie ligt ook bij de docenten (deelvraag 1) die een weg van onderwijsmethodes moeten vinden die past bij deze diverse doelgroep. Er is behoefte aan methodes waarbinnen er ruimte is voor diversiteit en die inclusie omarmt.

De urgentie ligt ook in de noodzaak zoals beschreven in het rapport *Op weg naar gelijke kansen in het middelbaar beroepsonderwijs*. Dit rapport toont aan dat studenten met een niet-westerse migratieachtergrond sterk oververtegenwoordigd zijn in Entree-opleidingen. Deze studenten worden geconfronteerd met meerdere uitdagingen wat de noodzaak van aangepaste onderwijsmethoden benadrukt.

De urgentie ligt natuurlijk ook veel breder en begint buiten het onderwijs in de maatschappij.

Demografische veranderingen, de samenstelling van de bewoners van Nederland verandert, vragen om het meedenken en oplossen van integratieproblemen. Het samen zoeken naar manieren om vanuit verschillende culturen de nieuwe maatschappij vorm te geven en hierin het begrip *belonging* een plaats te geven. Onderwijs kan hier een belangrijke rol in vervullen.

De urgentie ligt ook bij de arbeidsmarkt; deze is voortdurend op zoek naar technisch personeel. De Nederlandse taal en het kennen van de Nederlandse (sub)cultuur vormen een wezenlijk deel om onderdeel te kunnen zijn van onze arbeidsmarkt.

Relevantie:

Mijn onderzoeksvraag: *Kan het maken van metalen zelfportretten, met NT2-studenten techniek, bijdragen aan BELONGING?*

De studenten hebben een metalen zelfportret gemaakt als opdracht bij metaaltechniek.

Kunsteducatie kan een alternatieve leermethode voor NT2-studenten in technische disciplines bieden. Door vanuit een ander perspectief te werken, zoals bijvoorbeeld door het maken van metalen zelfportretten. Middels het samen kijken naar werk van niet-westerse kunstenaars, ontstond er een gevoel van herkenning en verbondenheid. Dit zag ik gebeuren bij mijn studenten toen ik het werk liet zien van de Afrikaanse kunstenaar Nzebo; een kunstenaar die werkt vanuit haardrachten. Herkenning kan een gevoel van *belonging* versterken, wat essentieel kan zijn voor hun toekomstige ontwikkeling en het stimuleren van wederzijds begrip.

Belonging: Een diep menselijk verlangen om erbij te horen zonder concessies te doen aan eigenheid.

Kunst en creativiteit spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling van allerlei algemene vaardigheden zoals verbeeldingskracht, kritisch denkvermogen, probleemoplossingen, zelfvertrouwen, communicatie en reflectie.

Kunsteducatie kan studenten en docenten helpen om te leren kijken naar wie ze zijn, maar kan ze ook leren kijken naar wie de ander is(deelvraag 1). Leren begrijpen waar hun eigen culturele identiteit ligt maar ook kennis maken met andere culturen en identiteiten. Dit draagt bij aan het bevorderen van intercultureel begrip en het creëren van een leeromgeving die gelijke kansen probeert te bieden aan iedere student en docent ongeacht achtergrond, vooropleiding, geloof, gender, taal, cultuur en opvoeding. Het MBO*-onderwijs heeft een studentenpopulatie met een grote verscheidenheid aan culturele achtergronden. Kunst kan dienen als een gemeenschappelijke taal, kan proberen een brug te bouwen tussen al deze verschillen. Kunst is een universele taal die emoties, cultuur, identiteit, social kwesties, verhalen en toekomstvisies kan bespreken zonder dat daarbij per se woorden gebruikt hoeven worden (Cairo, 2021).

Boris Nzebo

Nigel verteld zijn verhaal

In dit specifieke onderzoek zou de starttaal eerst technisch van aard kunnen zijn. Door samen te werken aan technische uitdagingen kan er een nieuwe dynamiek ontstaan waarin het belang van technische kennis wordt erkend en wordt verbonden aan de noodzaak van sociale interactie en samenwerking (deelvraag 1).

Samen met de studenten op zoek gaan naar oplossingen en verbindingen, zoals het bespreken van welke lasnaden te gebruiken, en vervolgens vanuit deze technische benadering kijken of er verbanden kunnen worden gelegd met processen buiten de techniek. Deze technische vraagstukken kunnen dienen als metafoor, waarbij wordt aangetoond dat net zoals er verschillende lasmethoden zijn om een specifiek doel te bereiken, er ook er ook verschillende (wereld)perspectieven zijn om vraagstukken te benaderen

Door naar elkaars verhalen te luisteren, met behulp van diverse creatieve technieken, kunnen we mogelijk de complexiteit van multiculturele afstand inzichtelijk maken en uiteindelijk hopelijk verminderen. Het is van belang om zonder (voor-)oordelen naar elkaar te luisteren. Op die manier kan een veilige leeromgeving ontstaan, die van essentieel belang is en als basis zou moeten dienen voor al het onderwijs. Met extra aandacht voor het onderwijs aan studenten met niet westerse achtergronden.

Verbindingen vanuit verschillende standpunten

Het analyseren van technische problemen kan de basis leggen voor ontmoeten en verbinden

